

Cvrsvs Philosophicvs

Arriaga, Rodrigo de

Antverpiæ, 1632

Sect. II. Vtrùm eadem propositio poßit mutari de verâ in falsam, aut de falsâ in veram.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95614](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95614)

solutè loquendo (vt ostendam in Metaphysicà) res non existens verè & realiter, tam nihil est de præsenti, quàm Chimæra; ergo ex hac parte tam non potest dici propositionem affirmantem quòd non existit, habere pro obiecto aliquid quòd sit actu reale, quàm illud non habet propositio cognoscens Chimæram.

48 Ratio à priori nostræ doctrinæ est, quia respectus, quem cognitio habet ad obiectum, nihil est aliud, quàm cognoscere seu dicere illud obiectum: hoc autem totum est independens ab eo quòd actu existat, aut sit possibile obiectum; non enim aliter actus dicit & cognoscit Chimæram, quàm dicit & cognoscit hominem. & eo modo posset cognitio dicere, *homo est animal*, etiamsi hoc esset Chimæricum, quo iam de facto, quando est possibile, est enim respectus intentionalis, qui potest etiam esse ad res fictas. Hinc colligitur differentia inter cognitionem & causam, ex quâ suprà contra nos arguebatur: nam virtus producendi physicè, non potest esse, si nihil possit produci, vt ex ipsis terminis est manifestum; ideo causa pendet à possibilitate effectus, & hic è contrario à causâ. Idem est in aliis respectibus purè physicis. At cognitio seu representatio eodem modo est, siue obiectum sit verum siue falsum, vt ostensum est: & eodem modo etiam in volitione (eadem enim esset volitio de obiecto, quòd puto possibile, cum tamen non sit) eadem inquam esset, si illud esset in re possibile, quæ doctrina videtur omnino certa.

Hinc etiam rursus ad argumentum recentiorum, desumptum ex istis actibus creatis naturalibus euidentibus, respondeo, eis non esse neque necessariam per se veritatem, sed per accidens, ex necessitate obiectorum, non autem quia ipsi actus necessariò petant eam existentiam: vnde multò minùs veritas erit essentia ipsa talium actuum.

SECTIO II.

Vtrum eadem propositio possit mutari de verâ in falsam, aut de falsâ in veram.

49 **Q**UÆSTIO hæc non habet locum in sententiâ asserente veritatem esse essentialem propositioni, quia essentia non potest variari, manente eadem re; solum ergo habet locum in nostrâ, constituente eam veritatem vt denominationem partim extrinsecam: in quâ non dubitamus, quin eadem propositio, quæ modò est vera, potuerit esse falsa. Si enim Petrus vt potuit, non cucurrisset, hæc eadem propositio affirmans cursum Petri, quæ modò est vera, fuisset tunc falsa. est ergo difficultas, vtrum ex suppositione quòd fuerit vera, possit mutari in falsam, aut è contrario, præcisè ex mutatione obiecti: sicut hæc albedo etiam ex suppositione quòd fuerit similis alteri, potest mutari in non similem, præcisè ex defectu alterius albedinis.

SUBSECTIO PRIMA.

Repugnat talis mutatio.

PRIMA CONCLUSIO. Propositio de præsenti, futuro, & præterito, quæ significat determinatè aliquod instans, non potest transire de verâ in falsam, neque è contrario. Hæc est communissima, probaturque euidenter: quia implicat, obiectum, quòd semel pro aliquo instanti determinato existit, aut exiturum est, pro illo non existere; aliàs simul existeret & non existeret pro eodem instanti, quòd manifestè repugnat. ergo implicat, propositionem affirmantem cursum Petri, v. g. pro instanti A, & quæ semel fuit vera, mutari in falsam. Patet consequentia: quia repugnat mutari de verâ in falsam sine obiecti mutatione; hæc autem impossibilis est pro instanti determinato, imò & pro pluribus instantibus, si determinata sint. nam si semel pro omnibus illis datur cursus Petri, prout requirit veritas propositionis, quæ de omnibus illis assermat cursum, repugnat non dari cursum in omnibus illis, & consequenter etiam propositionem reddi falsam.

Dices: Si propositio dicebat, *Petrus currit in instanti*, & durat vsque dum illud instans prætereat, vel præsens sit, iam erit falsa, quia dicit *currit*, & tamen non *currit*, sed *cucurrit*, vel *currit actu*. Respondeo, illam propositionem solum dicere, *Petrus currit de futuro*, respectu huius primi instantis quo eam habeo; hoc autem semper est verum, etiam præterito iam cursu, quia etiam nunc est verum dicere, respectu existentie Adami, Davidem esse futurum. Pro quo aduerte, Esse de præterito, vel de præsenti, aut futuro, esse denominationem extrinsecam, tum in ipsâ propositione, tum in obiectis ipsis: illa enim propositio, quæ assermat Petrum currere in instanti A v. g. ante aduentum instantis A dicitur de futuro, eadem autem perseverans vsque ad ipsum instans A, iam tunc est de præsenti: eo autem instanti elapso, propositio vocatur de præterito, nullâ factâ mutatione in illâ, vt contingit in scientiâ Dei de creaturis existentibus; illa enim ante existentiam creaturarum erat de futuro, de præsenti verò dum existunt creatura, de præterito tandem post illarum existentiam. Ratio à priori est, quia propositionem esse de præterito, est idem, ac obiectum illius ante ipsam existisse; esse autem de præsenti, idem ac illi coexistere; esse denique de futuro, idem ac esse priùs quàm obiectum sit. hæc autem denominationes prioris & posterioris, vel coexistentis, sunt denominationes partim intrinsecæ, partim extrinsecæ, quæ possunt variari sine mutatione subiecti; ergo & hæc denominationes in propositione, quòd sit de præsenti, vel de præterito, vel de futuro, erunt etiam partim extrinsecæ, & quæ eo ipso mutari possunt, propositione immutata, imò & immutata eius veritate: licet enim quoad voces externas videatur esse falsum dicere, *Petrus currit in instanti A*, si instans iam sit præsens, vel præteritum, tamen tunc in mente non datur ea tempora propriè, & per id *currit in instanti A* solum significatur, cursum Petri coexistente instanti A. hoc autem verè dicitur, etiam transacto instanti, quia semper affirmatur cur-

fus pro illo instanti, sicut imago Christi Domini crucifixi modò est vera imago, quia licet modò Christus non sit crucifixus, representat tamen Christum, non pro hoc, sed pro eo tempore quo fuit crucifixus.

SECUNDA CONCLUSIO. Etiam propositio, quæ affirmat in communi Petrum currere, quamvis nullum determinet instans in particulari, non potest transire de verà in falsam. Probatur, quia ut propositio affirmans Petrum currere, in aliquo instanti determinato vera sit, non requirit nisi præcisè Petrum currere in aliquo instanti, siue hoc siue illo: cum autem impossibile sit Petrum currere in aliquo ex illis instantibus, & simul, factà hac suppositione, non currere in aliquo; inde fit, ut ex suppositione quòd fuerit propositio vera, non possit iam in falsam mutari; vel è contrario, si Petrus in nullo currit, ideoque propositio semel sit falsa, cum nequeat Petrus, ex suppositione quòd in nullo currit, currere in aliquo, non poterit propositio de falsà in veram mutari. Hæc amplius declarantur obiectionum solutione.

SUBSECTIO SECUNDA.

Obiectio quadam soluta.

OBIECTIO, eandem propositionem significare nunc instans A, quod est illi præfens, ac proinde currente Petro in eo instanti, eam esse veram: deinde verò accedente instanti B, propositionem solum significare instans B, & quia in illo non currit Petrus, etiam si cucurrerit in instanti A, iam reddi falsam. posse autem eandem propositionem sine mutatione sui, nunc significare præcisè hoc instans, postea verò aliud. Probatur, quia propositio solum significat instans sibi præfens: cum autem iam solum sit præfens illi instans A, & postea sine mutatione sui per successionem ipsorum instantium, desinat illi tale instans esse præfens, & eius loco fiat præfens instans B, inde fit, ut sine mutatione propositionis, per solum instantium mutationem, nunc significet hoc instans, postea verò illud. Quod potest confirmari exemplo actus contritionis, seu amoris Dei super omnia, qui actus est voluntas faciendi omnia, quæ ad salutem sunt necessaria: & quia nunc est necessaria ad salutem peccatorum confessio, ideo actus contritionis est voluntas virtualis eius confessionis. Quòd si Deus, ut potest, tolleret præceptum confessionis, & eam prohiberet, iam tunc idem actus contritionis, sine mutatione sui, non amplius esset virtualis voluntas confessionis, sed potius de contrario.

Item, lex obligans habitatores Pragæ v. g. ad soluendum tributum, eadem omnino immutata potest iam nunc obligare Petrum, postea verò non, eo præcisè quòd Petrus modò sit civis Pragensis, postea verò non. Ratio à priori est, quia contritio & lex non respiciunt confessionem & Petrum in particulari, sed quatenus substant rationi communi, vel necessarij ad salutem, vel civis Pragensis, quæ primò & per se respiciuntur à contritione & illà lege, cumque sine mutatione legis vel contritionis possit confessio & Petrus contineri & non contineri successivè sub illà ratione communi, videtur etiam posse successivè

respici & non respici à contritione, & à lege aliud idem obiectum particulare; ergo similiter propositio, quæ per se solum respicit tempus præfens, quia sine mutatione sui nunc est præfens hoc instans, postea verò illud, poterit nunc hoc instans significare, postea verò aliud solum, & sine mutatione sui nunc esse vera, postea falsa, vel è contrario.

Hæc obiectio explicat omnino oppositam sententiam, facitque eam utcumque probabilem: nihilominus tamen ei respondeo, non posse tempus præfens affirmari à propositione, nisi vno ex his tribus modis, vel indeterminatè, id est, hoc aut illud tempus præfens: ut sic autem vel semper propositio erit vera, vel semper falsa; quia vel Petrus currit in aliquo ex illis instantibus, vel non. Si currit, ab initio est vera, etiam si tunc non currat; si verò in nullo currit, semper est falsa; si autem currat, in omnibus semper erit vera. Secundo modo potest tempus præfens significari collectivè, id est, ita ut dicat Petrum currere in omni tempore præfenti illi propositioni: ut sic autem, si in aliquo ex instantibus non currat, ab initio & semper erit falsa; quod si in omnibus currat, semper erit vera.

Tertio modo potest significari tempus præfens determinatè pro illo primo instanti, in quo profertur, v. g. pro instanti A, & ut sic vel semper erit vera, vel semper falsa, quantumvis duret per multa instantia: quia si Petrus currit pro instanti A, semper est verum id dicere; si autem pro illo non currit, semper erit falsum. Tunc autem non potest ea propositio in instanti B, significare instans B, quia nequit ea propositio nunc determinatè significare instans A solum, & postea solum significare instans B. hoc enim esset mutare significationem, & consequenter essentiam. Non ergo potest dari significatio temporis præfentis in aliquâ propositione, quæ sufficiat ut mutetur de verà in falsam. Ad exempla respondeo, actum contritionis (idem est de lege, proportionem servatà) esse voluntatem conditionatam confessionis, id est, voluntatem confitendi, si à Deo fuerit id imperatum: quo etiam modo est voluntas conditionalis omnium rerum quæ à Deo possunt præcipi; de facto autem, dicitur absoluta respectu confessionis, per extrinsecam denominationem à positione præcepti confessionis; in se autem intrinsecè contritio nullum habet specialem ordinem ad confessionem magis quam ad eius negationem, neque ipsa formaliter transit in absolutam, sed ex ipsa postea nascitur alia formalis voluntas absoluta. Vnde potius confirmo meam sententiam, quia illa voluntas conditionata, quæ semel voluit conditionatè, semper vult conditionatè, nec unquam expressè & absolute vult quod antea non volebat, hoc enim esset mutare respectum, qui est ipsa essentia propositionis, quod repugnat; ergo similiter propositio, quæ semel affirmat conditionatè, semper conditionatè affirmat, & consequenter non mutat obiectum conditionatum: quæ autem aliquando non affirmavit absolute, neque unquam potest postea absolute affirmare, etiam si ex illà affirmatione conditionatà inferatur aliquando alia absoluta, distincta tamen: numquam ergo potest propositio mutari de verà in falsam, id enim repugnat fieri, nisi mutando obiectum: si enim sem-

per idem affirmat, semper idem requirit ad veritatem, & illud idem ex suppositione quoddam semel sit, prout propositio requirit, non potest aliter esse; quia omne quod est, dum est, necesse est esse. inde fit ut si semel propositio sit vera, numquam possit esse falsa.

SUBSECTIO TERTIA.

Difficilis quaedam replica soluitur.

56 **V**RGBIS adhuc: Quando ego dico, homines qui sunt in foro currunt, ista propositio, Si Petrus est in foro, illum significat; si verò non fuisset Petrus, sed Ioannes, significasset Ioannem, & non Petrum; ergo eadem propositio est indifferens ad significandum vel hoc vel illud obiectum, ergo & ad significandum hoc instans potius quam illud, ergo potest mutare significationem; ergo in vno instanti poterit significare instans A, in alio verò instans B, & sic etiam poterit transire de verà in falsam.

Quidam concedit argumento Antecedens, & negat consequentiam, eo quod propositio magis determinatè significet instantia, quam homines, quia clariùs cognoscit instantia, quam homines. unde illa propositio quæ dicit, *nunc currit*, & determinatè significat instans A, non potuit supponi pro alio instanti: at illa, *homines qui sunt in foro*, potuit produci etiam alio tempore, quando alij essent in foro, eosque tunc significare. Hæc solutio omnino displicet: quia non minorem connexionem habet actus cum suo obiecto, quam cum tempore ipso. Imò non aliâ ratione habet connexionem cum tempore, nisi quia hoc respicitur ab illâ ut obiectum. Si ergo potest eadem propositio esse indifferens ad hos vel illos homines, seu hæc vel illa obiecta representanda, non est unde idem negetur de instantibus. Confirmo, quia tam bene potest homo ignorare, quale tempus sit quando loquitur, quam ignorare determinatè, qui homines sint in foro quando profert propositionem: hinc ergo nulla potest desumi disparitas. Aliter respondet idem Secundò, propositionem etiam si sit indifferens ad significandum hoc vel illud instans (illa enim qua dico, *Petrus nunc currit*, potuit post horam haberi, quo casu diuersum instans significaret) quando cumque tamen profertur, semper significare primum instans, perinde ac si diceret, *cum primo ex isto Petrus currit*, quia verò repugnat, ut si in primo instanti currit, non currat in primo, repugnat etiam ut transeat à falsâ in veram, vel è contrario à verâ in falsam. Quam solutionem etiam alij recentiores tradunt.

Sed ego eam efficaciter rejicio: nam si illa propositio potuit produci vel heri vel hodie, & significare hesternum vel hodiernum instans, da ergo, illam heri fuisse productam, & heri Petrum currissse, iam fuit vera. Potuit etiam, dum ego eundem cursum Petri hodie volo, secundò affirmare, potuit, inquam, produci, saltem diuinitus, eadem numero propositio: nam fuisse heri productam, non facit ut ei etiam diuinitus hodie repugnet productio, præsertim cum (ut tu doces) non sit alligata essentialiter huic tempori. Da ergo produci secundò hodie, iam ergo hodie solum significabit primum instans quo existit, per-

inde ac illud significaret si heri non existisset: ergo si hodie non currat Petrus, iam hodie erit falsa, & heri aliunde fuit vera; ergo potest eadem propositio diuinitus saltem transire de verâ in falsam, quod tamen à te negatur. Hoc argumento vidi aliquos recentiores coactos ad deferendam ex parte suam sententiam, & dicendum, se solum locutos de mutatione naturali, cum tamen antea argumenta afferrent, ad probandum, nec diuinitus posse, ex eo scilicet, quod omne quod est, dum est, necesse est esse, quæ necessitas non solum naturalis, sed supernaturalis est. Sed quidquid de hoc sit, ulterius urgeo, & probo hinc, etiam naturaliter eam mutationem fieri posse: quia si illa propositio hodie producta, significat hodiernum instans solum, & si heri producta fuisset, solum significasset hesternum, certè cum possit homo in eâ propositione naturaliter per aliquam instantia durare, poterit priùs significare instans A solum: & tunc currente Petro esse vera, postea verò solum instans B. & tunc Petro non currente esse falsa. Quod autem dicit Hurtadus, propositionem illam semper significare instans primum prætens, in quo propositio existit, verum non est vniuersaliter. Potest, fateor, aliqua esse, quæ hoc modo significat (& hoc do illi) sed cur non poterit esse alia, quæ significet instans sibi præsens, non dicendo an debeat esse primum, an secundum suæ existentie: talis autem propositio iuxta dicta mutari poterit.

Respondendum ergo est huic replicæ, illam 59 propositionem, *homines qui sunt in foro, currunt*, semper significare omnes homines: sed conditionatè, id est, si sint in foro; unde æquiualeat quoad hoc huic, *si Petrus est in foro, currit*. Si Antonius est, currit, & sic de reliquis: ideoque quodcumque proferatur, semper significat eodem; & eodem modo conditionatè: absolute autem numquam vllum significat, neque enim eadem propositio potest iam significare absolute, quod antea non significabat, hoc enim planè esset mutare essentiam: est enim propositionis essentia, ipsa eius significatio. & ita paulò antè de actibus voluntatis idem esse dicendum, ostendi. Fateor tamen, illam propositionem verificari determinatè aliquando in Antonio v. g. si ille existens in foro currat, & potuisse etiam verificari in alio; quod longè diuersum est, nec ab his recentioribus videtur esse consideratum: Unde fortè æquiuocatio orta est. Quando enim ego dico, *aliquis homo currit*, ista propositio, siue Petrus, siue alius, siue nullus currat, semper tamen eadem perseverat, idemque prorsus significat: potest tamen verificari aliquando in Petro, potuit & in Francisco, &c. Ita similiter illa propositio, *omnes homines qui sunt in foro currunt*, quodcumque proferatur, & quicumque ibi sint, semper eodem & conditionatè significat; potuit tamen verificari iam in his, iam in illis. Hinc autem non inferitur, quod intendebatur, posse scilicet propositionem mutare obiectum, & consequenter transire de verâ in falsam: quod sic ostendo explicando sensum illius propositionis. Si enim quando dicitur, *Petrus currit in instanti præsentis*, facit illum sensum, *Petrus currit in instanti A, si hoc est præsens, & in instanti B, si hoc est præsens*, &c. siue hodie siue heri prolata sit, siue duret vno instanti, siue medio anno, semper idem significabit quasi condi-

conditionatè, vt paulò antè ostensum est. Rursus autem tunc rogo, vel illa instantia, quæ conditionatè significat, significat etiam collectiue, id est, Petrus currit in istis omnibus, si fuerint mihi præsentia: & tunc si vel in vno non currat ab initio, & semper est falsa, nec potest in veram mutari; si verò in omnibus currit, semper est vera, nec potest in falsam transire; si verò in nullo currat, semper est falsa, nec ei patet aditus ad veritatem. Non potest autem significare ea instantia, nisi vel collectiue, vel disiunctiue, vel diuisiue; non est ergo locus, vt possit mutare veritatem. Vnde si illa propositio heri producta, iterum diuinitus hodie reproducetur (vt fieri posse monstrauit paulò antè) etiam si heri, quando ipsa primò exiit, Petrus cucurrerit. Si tamen hodie, quando secundo producenda erat, non erat cursum, heri & hodie fuit falsa, casu quo copulatiue significasset, quia dicebat, *Petrus currit in hoc & in illo instanti, si ego in eis existam*. Licet autem cucurrerit heri, non tamen hodie, quando propositio existit, ergo heri fuit falsa, quia heri affirmauit copulatiue hesternum & hodiernum instans, & in vno errauit: si verò affirmauit disiunctiue, etiam hodie, quando Petrus non currit, est vera, quia iam cucurrit heri in vno instanti, quando exiit propositio, quod sufficit pro veritate propositionis disiunctiue.

61 Replicabis adhuc, illa propositio dicit, *Petrus currit in instanti A, si hoc est mihi præsens*, ergo cum tunc non sit illi præsens instans B, non significat tunc illud, etiam si postea, quando illud fiet præsens, significatura sit etiam illud. Sed contrà, quia vel illa propositio, *Petrus currit in instanti mihi præsentis* (& attende hanc replicam, quia in eà tota vis nostri argumenti includitur) dicit, *Petrus currit in instanti mihi hic & nunc præsentis*, id est, in quo primum sum, & tunc si in illo currit Petrus, semper est vera. Et licet ea cras reproducatur, & Petrus non currat, adhuc est vera; quia etiam tunc non significat instans crastinum, sed hodiernum, quia hoc, & non crastinum, est primum, quo ipsa exiit in rerum naturâ. Si verò dicat, *currit in instanti mihi quam diu durauero præsentis*, tum ab eo momento significat etiam instantia futura, in quibus duratura est: ideoque etiam vt in eo primò sit vera, penderat ab eo quod in sequentibus fiet, iuxta supra dicta: nec vquam aliter poterit significare, quia instans præsens, vel est primum, vel secundum, vel tertium, &c. Quando ergo dicit, instans præsens debet significare vel primum solum, vel secundum solum, & sic de tertio, vel vtrumque collectiue, vel vtrumque diuisiue, neque est alter modus excogitabilis significandi: in nullo autem potest fieri ea mutatio, vt ostensum est, ergo.

62 Dices, Significat abstrahendo. Sed contrà Primò, quia in meâ sententiâ nulla est abstractio ex parte obiecti: sed abstrahere nihil est, nisi concipere omnia, non distinguendo inter illa, ita tamen vt ex parte obiecti omnia singularia respondeant; hæc autem abstractio potest esse vel copulatiua, vel disiunctiua, vel copulata; neque aliter possunt concipi, quia vel dico *omnes simul*, vel dico *hic & ille*, vel dico *hic vel ille*, non potest alter modus omnia cognoscendi per vnicum actum excogitari. Contrà Secundo, quia etiam in sententiâ admittente abstractionem ex parte obiecti, licet

dem tibi correspondere ex parte obiecti rationem instantis præsentis abstractam, tunc tamen debet esse abstracta à multis, & ad veritatem propositionis illius in abstracto significantis, sufficit vel vnum instans, sicut quando dico, *homo currit*, si vel vnus currat, propositio est vera. Repugnat autem, vt vel in vnicò instanti currat, & non currat in aliquo; & consequenter repugnat, vt si semel fuit vera, mutetur in falsam, aut è contrario.

Secundò obicies, Hæc propositio, *Petrus currit in hoc instanti A præsentis*, dicit duo, & Petrum currere in instanti A, & instans A esse præsens propositioni, quod totum verum est in primo instanti, falsum autem in secundo, quia tunc instans A, non est præsens propositioni; ergo potest mutari de verâ in falsam. Suprà ferè huic replicæ satisfactum est, & iam nunc iterum respondeo, per illam propositionem vel affirmari, instans A, sibi esse præsens pro omni tempore quo ipsa existit, vel solum pro primo instanti. Si primum affirmat, semper est falsa, quia non sibi coexistit semper instans A: si affirmat secundum, etiam in instanti B, est vera, quia tunc solum affirmat instans A, sibi coexistere pro primo instanti suæ durationis, quod verè etiam dicitur in instanti B. quomodo autem ea propositio iam sit de præsentis, iam de præterito, vide quæ dixi Subsectione 1.

Tandem obicies Aristotelem in Prædicamentis cap. de Substantiâ, & D. Thomam 1. Parte, q. 14. art. 1 §. ad 3. asserentes, propositionem posse transire de verâ in falsam. Respondeo, D. Thomam posse ibi explicari non de eadem numero propositione, sed de aliâ omnino ei simili: solum enim ibi videtur velle ostendere, nos posse errare perseverando in affirmatione cursus, sortis; quod verum est, etiam si non maneat eadem numero propositio, sed alia similis succedat affirmans eundem cursum pro diuerso tamen instanti. Ad Aristotelem dico, eum locutum de propositione externâ, non de mentali.

Hic disputant nonnulli, vtrum, casu quo ante aduentum Christi v. g. à Iudæo prolata fuisset hæc propositio de Fide, *Christus nascetur*, posset nato Christo manere eadem propositio de Fide. Si enim nato Christo maneat, iam videtur esse falsa, quia est de futuro. Facile ex dictis Subsectione 1. quid in hac propositione sentiendum sit, colligitur: nam vel Iudæus ille per illam propositionem affirmauit, Christum nasciturum post totam durationem propositionis, vel solum post primam durationem. Si primum, semper illa propositio fuit falsa, & consequenter numquam fuit de Fide: si verò affirmet secundum, semper illa propositio est vera, & de Fide, etiam nato Christo; quia tunc solum affirmat, Christum nasciturum post primum instans propositionis, quod verè dicitur etiam nato iam Christo: sicut in præcedentibus diximus, etiam transacto instanti A, verè affirmari Petrum currere in instanti A, etsi illa propositio in instanti A fuerit de præsentis; transacto autem eo instanti sine mutatione sui, facta sit de præterito. Vide quæ dixi ex Subsectione 1. & inde intelliges, quid dicendum sit in his & similibus propositionibus, vel de præsentis, vel de præterito, vel de futuro.